

Datum

2021-02-10

Adress

August Palms Plats 1

Diarienummer

STK-2020-1473

Yttrande

Till

Regeringskansliet

**Remiss från Socialdepartementet - Införandet av en familjevecka påbörjas
Ds 2020:24
S2020/08073****Yttrande**

Malmö stad kommenterar i yttrandet främst de delar av förslaget som berör staden i rollen arbetsgivare samt i rollen som ansvarig för de verksamheter som promemorians förslag berör.

Reformens huvudsakliga syfte är att skapa premisser för både kvinnor och män att få något bättre förutsättningar för en mer hållbar vardag och ett något mer jämställt föräldraskap under barnens uppväxt. Det är goda intentioner, bland annat kan möjligheten att arbeta heltid öka något med förslaget. Ett införande av familjeveckan med kortare förmånstid leder till att reformens positiva effekter begränsas. Samtidigt innebär ett införande med den kortaste förmånstiden ändå en förbättring som leder till ökad flexibilitet och möjlighet till ledighet för familjer jämfört med idag.

Störst betydelse kommer reformen sannolikt få för föräldrar med sämre möjligheter till inflytande över sin arbetstid, för föräldrar som saknar möjlighet att spara föräldrapenningdagar och för ensamstående föräldrar med ensam vårdnad. Ensamstående kan i vissa fall sakna avlastning i vardagen från en annan förälder och här kan familjeveckan göra skillnad.

I barnkonventionens artikel 26 och 27 anges att barnets sociala trygghet ska säkerställas med exempelvis socialförsäkringar som ska ges till familjer beroende på de resurser som barnet och de personer som ansvarar för dess underhåll har och deras omständigheter. Malmö stad instämmer med utredningen att familjeveckan kan ge förvärvsarbetande föräldrar, i synnerhet ensamstående, en något bättre möjlighet att kombinera arbetsliv och familjeliv samt att föräldrar och barn ges mer tid tillsammans.

Stadens utredning vill staden belysa att ett eventuellt införande kan komma att påverka verksamheterna i utbildning och ekonomi.

4.1 Balans mellan familjeliv och arbetsliv

Malmö stad anser att familjeveckan är en investering i barn. Familjeveckan kommer generellt att vara av värde för arbetande föräldrar och ge dem förbättrade förutsättningar för att kombinera arbete och familjeliv. Familjedagspenningens avsikter kommer att bidra till att utveckla och förstärka föräldraförsäkringen ytterligare.

Malmö stad bedömer att rätten till familjedagspenning kan bidra till en bättre balans mellan arbetsliv och familjeliv för en del av verksamheternas medarbetare och kan vara positiv utifrån ett återhämtningsperspektiv.

6.2.2 Kortsiktiga konsekvenser för kommuner och regioner

Medarbetare som har barn i det aktuella åldersspannet kommer att vara lediga ett antal dagar per år med familjedagspenning. Detta minskar antalet arbetade timmar och därmed verksamhetens lönekostnader. Beroende på hur många dagar med familjedagspenning som kommer att införas och den lokala personalsammansättningen, kan enskilda verksamheter komma att behöva utöka sin bemanning om många föräldrar väljer att vara lediga med familjedagspenning. En konsekvens av detta är ett ökat behov av korttidsvikarier, en grupp som redan är svårrekryterad till verksamheterna. När medarbetare ges rätt till fler lediga dagar ökar behovet av planering för att säkerställa en trygg och stabil miljö för både barns och medarbetares bästa, både ur ett barnperspektiv och ur ett arbetsmiljöperspektiv.

Reformen ger bra möjligheter att, i något mindre utsträckning, behöva hänvisa och ordna plats på annan förskola i samband med förskolors verksamhetsutvecklingsdagar. Att byta förskola för en dag kan hos vissa barn och föräldrar medföra en viss olustkänsla genom att den omsorg som tillhandahålls är främmande för barnet, med ny personal, nya lokaler och till viss del okända barn.

Med utredningens förslag kan verksamheterna vara mer flexibla med att förlägga barns utvecklingssamtal under hela dagen med stöd utifrån föreslagen reforms rättigheter till förvärvsarbetande föräldrar. Malmö stad föreslår att den som ska vara ledig med familjepening ska anmäla detta till arbetsgivaren minst två veckor före ledigheten, och inte bara en vecka som föreslås av utredningen. Utvecklingssamtal går att planera i god tid och en bättre framförhållning gör att verksamheten får goda förutsättningar att planera in personalbehovet. Föräldern kan då också meddela arbetsgivaren i god tid om kommande ledighet för utvecklingssamtal.

En befarad konsekvens av att föräldrar får rätt till att vårda sina barn i samband med skollov är att det kan bli svårare för övriga anställda att vara lediga under till exempel vissa perioder under lov och under sommaren, då fritidshemmen kräver en viss grundbemanning.

Malmö stad bedömer inte att införandet av familjeveckan kommer att leda till något större administrativt merarbete. Malmö stad har ett väl utvecklat HR-system som lätt kan anpassas

till nya typer av ledigheter. Dessutom ansvarar inte Malmö stad, utan Försäkringskassan för kontrollen av att familjedagspenningen utbetalas för avsett ändamål.

Samtliga barn kommer inte att gynnas av reformen

Malmö stad har en hög arbetslöshet i förhållande till riksgenomsnittet och många barn i Malmö har föräldrar som står utanför arbetsmarknaden. Ur ett barnrättsperspektiv kan det ses som problematiskt att barn vars föräldrar till exempel deltar i arbetsmarknadspolitiska program eller studerar på heltid inte får samma möjlighet till mer tid med sina föräldrar och till ledighet från förskola och fritids vid lov och studie/planeringsdagar. För dessa föräldrar ges heller inte möjlighet att på motsvarande sätt som arbetande föräldrar få vara lediga för att delta i utvecklingssamtal.

Det också kan finnas behov hos föräldrar att vara berättigade till ledighet med ersättning för att kunna delta i utredning, stöd- och utbildningsinsatser kopplade till barnet som bedrivs inom ramen för socialtjänstens verksamhet. Föräldrars deltagande kan utgöra en viktig investering i dessa barns vidare utveckling.

Ordförande

.....
Katrín Stjernfeldt Jammeh
.....

Sekreterare

.....
Anna-Lena Alnerud
.....

(M+C) avser lämna in en skriftlig reservation.

(SD) avser lämna in en skriftlig reservation.

(MP) avser lämna in ett särskilt yttrande.

(L) avser lämna in ett särskilt yttrande.